

Ministerie van Financiën

Begroten in crisistijd

Wim Drees Fonds seminar

11 oktober 2022

Allard Postma – Hoofd Begrotingsbeleid

“Niet alles kan,
en zeker niet alles tegelijk”

Begroten in crisistijd

- › 1. Begroting 2023
- › 2. Dilemma's
- › 3. Wat is een crisis?

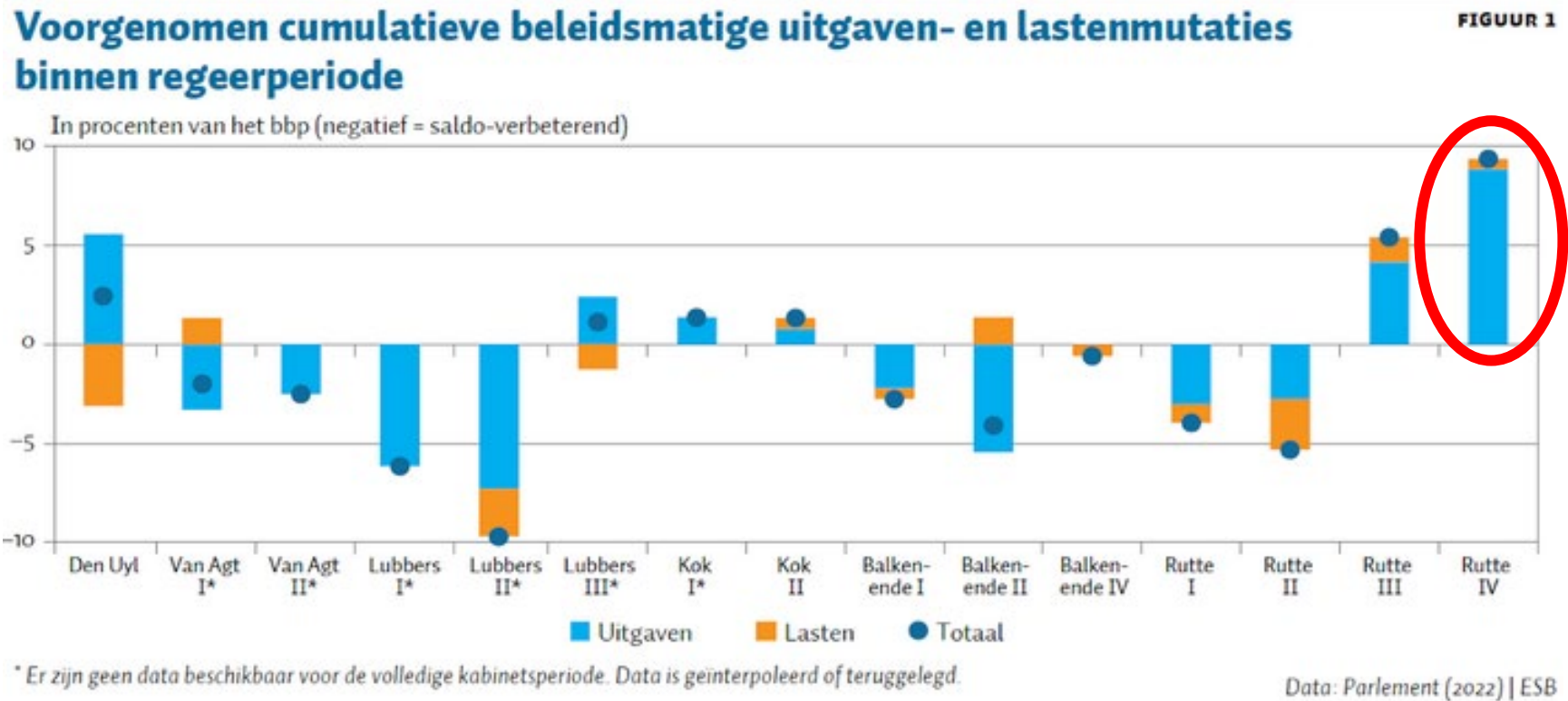

1. Begroting 2023

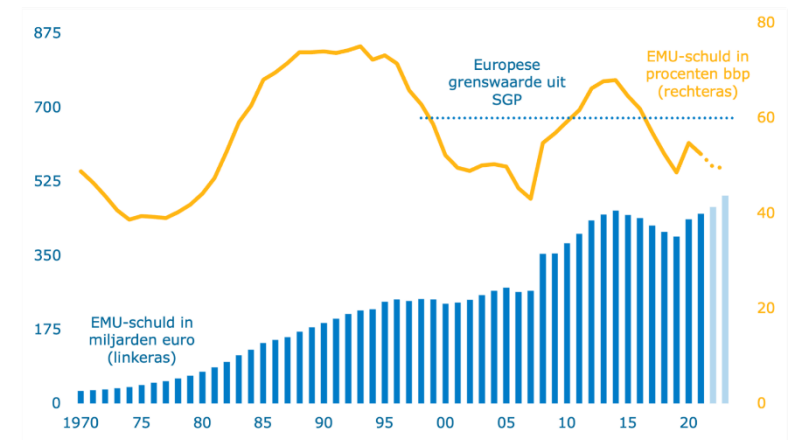

Meest expansieve coalitieakkoord ooit

Grote zorgen om oplopende inflatie

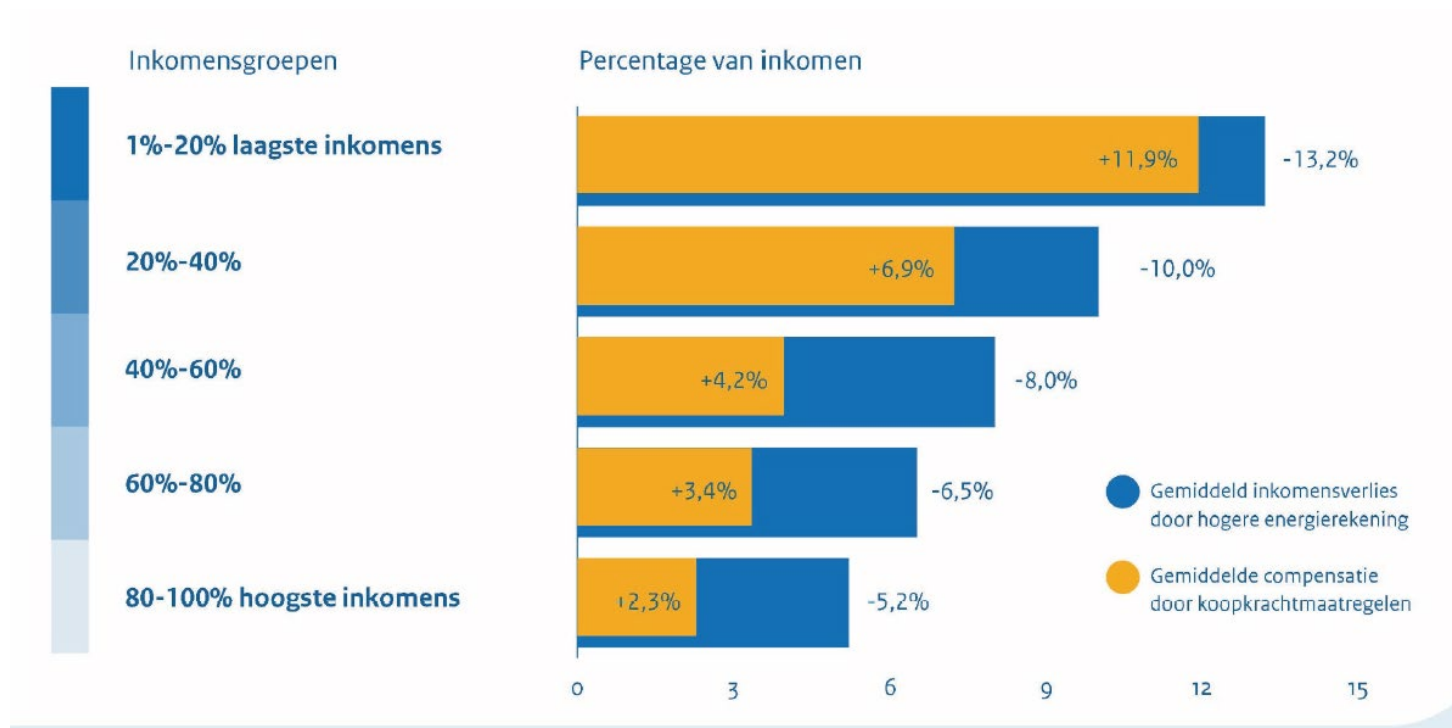

Resultaat: historisch koopkrachtpakket

Maar is het genoeg?

Besluitvorming na Prinsjesdag

- > brief bovenop Miljoenennota
- > verdere uitbreiding in aanloop naar Algemene Financiële Beschouwingen
- > nieuwe elementen:
  - prijsplafond (kosten 11-40 miljard)
  - steunpakket energie-intensief mkb (nog niet bekend)
  - steun semi-collectieve sectoren (nog niet bekend)
  - overige steun?
- > MJN-pakket grosso modo gedekt; overige dekking voornamelijk doorgeschoven

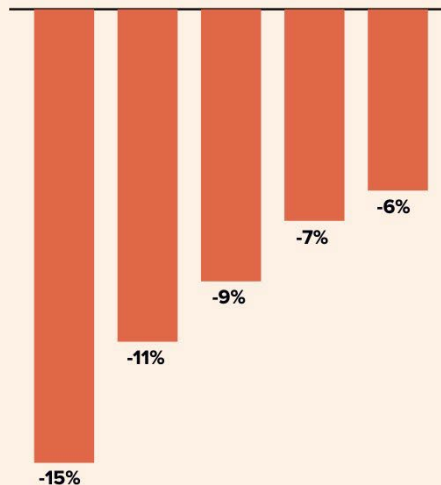
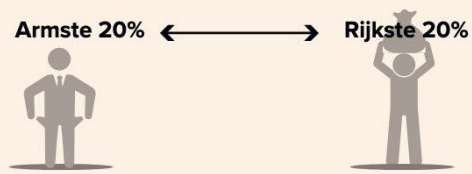
2. Dilemma's

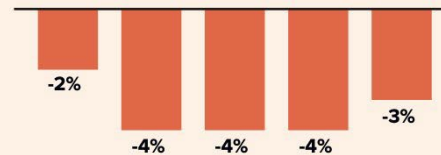
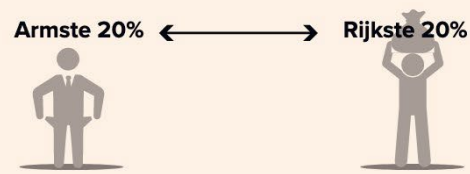
Koopkracht gerepareerd

Door prijsplafond kantelt inkomensbeeld energiecrisis

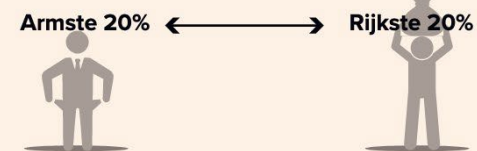
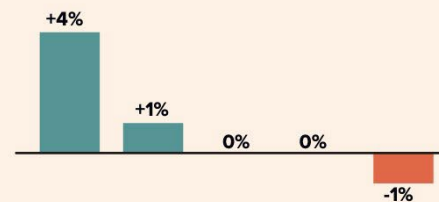
Effect van energiekosten en koopkrachtbeleid op besteedbaar inkomen

Hoge energierekening, zonder koopkrachtbeleid

Met koopkrachtpakket Prinsjesdag

Met koopkrachtpakket en prijsplafond

Wat is de verantwoordelijkheid van de overheid?

- > compensatie is gewoon geworden
- > we kunnen niet iedereen bereiken
- > uitvoering brengt beperkingen mee
- > rol private sector

Risico's voor de economie

- > lessen uit de coronasteun; te veel gecompenseerd?
- > gaat steun ten koste van economische dynamiek?
- > risico op verder aanjagen inflatie

Wie gaat dat betalen?

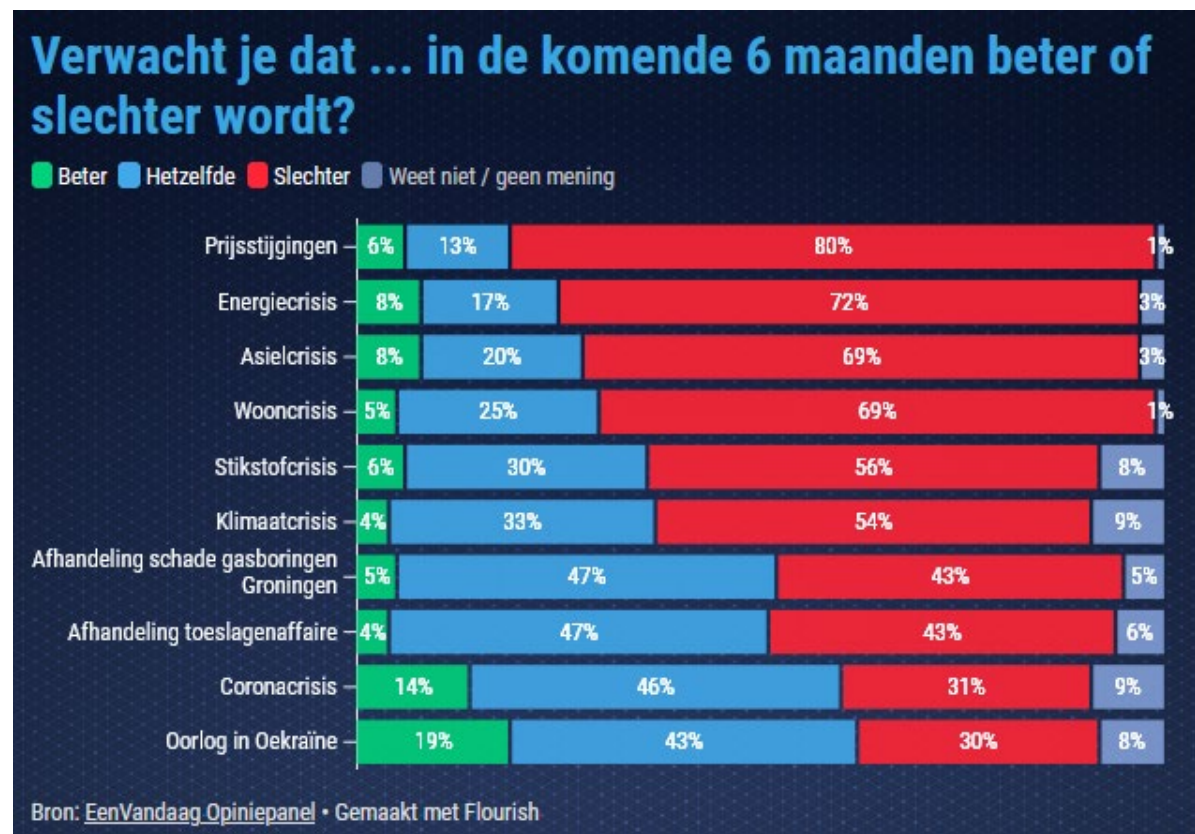
- > gratis geld bestaat niet; schuld laten oplopen is rekening doorschuiven
- > opties voor dekking:
  - inzetten meevallers
  - schrappen uitgaven (maar we hebben ook prioriteiten op de lange termijn...)
  - herverdeling c.q. lastenverzwaring

3. Wat is een crisis?

Crises talrijker dan ooit

Afwijken van de regels is soms nodig...

- › Trendmatig begrotingsbeleid is bestand tegen conjunctuur
- › Begrotingsregels geen doel op zich; dienen goed beleid te bevorderen
- › Strikte toepassing regels kan leiden tot slecht beleid:
  - corona
  - stijging energieprijzen

... maar ook risicovol

- › stapelen in plaats van kiezen
  - doorschuiven schuld
  - overstimuleren economie
  - snelheid vs. doelmatigheid en rechtmatigheid
- › waarom de ene crisis wel en de andere niet?
- › hoe krijgen we de geest weer in de fles?

Dank voor uw aandacht!

> Vragen?